

POSJED DIJANKOVEC OD 14. DO KRAJA 18. STOLJE A

IVAN PEKLI

Gimnazija Ivana Zakmardija Dijankove kog, Križevci
Milislava Demerca 8, HR-48260 Križevci
ivan.peklic@kc.t-com.hr

Pregledni lanak
Review article

Primljeno/Recieved: 1.11.2005.
Prihva eno/Accepted: 15.11.2005.

Autor je u lanku dao prikaz vlasnika posjeda Dijankovec tijekom 400 godina. U lanku se navode vlasnici pojedinih dijelova posjeda od prve polovice 14. stolje a (1339. godine) do kraja 18. stolje a kada su pavlini ukidanjem njihovog reda prestali biti vlasnici ovoga posjeda. Posebno je iscrpno na temelju pavlinskog arhiva istraženo vlasništvo obitelji Zakmardi koji su prije pavlina bili vlasnici ve eg dijela ovog posjeda. Ivan Zakmardi predao je ove posjede pavlinima koji su se ondje najprije nastanili da bi nakon preseljenja u Križevce i dalje upravljali ovim posjedom.

Ključne riječi: Dijankovec, Ivan Zakmardi, pavlini

Prema dosadašnjim saznanjima prvo spominjanje mjesta Dijankovec nalazimo 1339. godine kao *Dionissi*.¹ Pod nazivom *Diank* ovaj posjed se spominje u jednom kupoprodajnom ugovoru iz 1355. godine.² Kao posjed *Gyanfeulde* spominje se u jednoj oporuci iz 1355. godine.³

Dijankovec se spominje u 14. stolje u kao posjed Elizabete, Katarine i Belke koje su svoj posjed Dijankovec prodale Tomi, sinu Dionizija, te Matejevim sinovima Filipu, Juraju i Tomi 1394. godine. Ovome je svjedo io križeva ki zemaljski župan Stjepan Gulini .Ovaj isti podatak nalazimo i u ma arskim izvorima kod Csankija.⁴

Godine 1409. prodaje Matej, sin Pavla, *nobilis castri de Dyankouch* pred križeva kim sucem Valentinom cijeli svoj posjed pored sela Šalamunovec sa svim podavanjima za šezdeset zlatnih forinti Franji, sinu Tome, tako er plemi u iz Dijankovca. Odatle vidimo da je u Dijankovcu postojao kaštel jer se neki plemi i nazivaju *nobiles castri*, tako er vidimo da ve postoji više plemi a, te da se razlikuje gornji posjed od posjeda pored sela Šalamunovec. Do kal smatra da je ovo selo bilo plemi ko selo, budu i da spominju da e i

služnosti koje pripadaju plemenu.⁵ Da je tome tako svjedo i sljede i podatak o tome kako je zemaljski župan poslao svoje izaslanike da Tomina sina Franju 1411. godine uvedu u posjed Gornji Dijankovec.⁶ Zemaljski župan Valentin izvještava 1414. da su se plemi i i utvrda (*castrum*) me usobno sporazumjeli glede sporova nastalih u Dijankovcu.⁷

Galo, prior samostana Svih Svetih u Strezi 1433. prima u zalog jedno selište u Dijankovcu od Ladislava Lackovi a.⁸

Križeva ki župan tako er je sudjelovao u diobi feudalnih gospodara oko gospoštije Dijankovec 1435. godine.⁹ Dijankovec se spominje i u jednoj darovnici iz 1439. godine a koja se uva u arhivu HAZU-a.¹⁰ Pojedini plemi i iz Dijankovca bili su samostalni pa su svoje posjede dijelili po svojoj volji. Tako znamo da je Ana (*nobilis de Dyankouch*), k i Matije, 1456. godine ostavila 10 forinti samostanu Blažene Djevice Marije u Petrovcu (danas to selo ne postoji). Isto tako je Elizabeta iz Dijankovca oporu no ostavila crkvi Sv. Ireneja u Guš erovcu šumu Vrt i Okrugli gaj na

1 Codex diplomaticus, X/348, dalje CD, vidi isto Zdenko Balog, Križeva ko kalni ka regija u srednjem vijeku, Križevci, 2003, str.106.

2 CD, sv. XII. str.312.

3 CD, sv.XI, str.565.

4 Deszso Csanki, Levéltari Közlemények, Budumpešta 1930. sv. VIII. str. 88. isto. CD, sv.XVIII. str. 602.-603., Josip Buturac, Regeste za spomenike Križevaca i okolice 1134-1990. str.44. isto vidi Arhiv Hrvatske: Pavlini, Križevci

5 K. Do kal, Pavlinski samostani, rukopis, Nadbiskupski arhiv u Zagrebu.

6 Buturac, Regeste, str.47.

7 Buturac, Regeste, str.47; Pavlini, II,4.

8 Ostavština Do kal, Životopisni podaci o pavlinima, Nadbiskupski arhiv Zagreb.

9 Buturac, Regeste, str.48

10 Stipeši , Šamšalovi , Isprave u Arhivu Jugoslavenske akademije, Zbornik historijskog instituta Jugoslavenske akademije, Zagreb, 1960. str. 563.-643. *Prope vadum Tydewrew 29. VIII. 1439. Albertus rex Stanislaos de Erwencz familiari bani Mathkonis de Talowez, pro meritis possessiones Alsomlanka, Posagegh, Benedekfalva, Dyenishegve....in Zagradiensi comitatu nova donatione confert et in eis ius regium donat.*

posjedu Dijankovec. No tamošnji župnik je ostavio ovo njezinoj bra i za dva forinta.¹¹

O posjedu u Dijankovcu saznajemo i iz jedne diobe posjeda 1464. godine. Naime, neki Gal je podijelio posjed izme u k eri Elene i sina Emerika.

Dok se najstariji plemi i iz Dijankovaca do sredine 15 stolje a spominju po imenima, uskoro se po inju javljati prezimena, npr. Janoši 1469.; Folkus 1484.; Har a 1508. U 16. stolje u se pak javljaju obitelji Keleminovi , Vr ak, Malko , Zakmardi.

O posjedima u Dijankovcu daljnje podatke saznajemo iz Pavlinskih spisa. Tako saznajemo podatak iz 1465. godine kada je plemkinja Elizabeta založila svoje posjede u Dijankovcu za 3 forinta, dok iz sljede eg dokumenta saznajemo o sporu izme u Benedikta Januši a i literata Grgura.

Elizabeta iz Dijankovca oporu no je 1484. ostavila crkvi Svetog Ireneja u Guš erovcu šumu Vrh i Okrugli gaj u posjedu Dijankovec.¹²

Godine 1495. dolazi do promjene vlasnika posjeda u Dijankovcu. Margareta je svoje posjede izme u Erdovca i Šalamunovca u Dijankovcu predala sve eniku Grguru i njegovom bratu Dioniziju za 20 zlatnih forinti pred banom Ivanom Korvinom; ovo isto potvrdio je palatin Stjepan Zapolja.¹³ U popisima poreza nalazimo prvo spominjanje posjeda Dijankovec 1495. godine u popisu dimova za kraljevski porez kojeg su ubirali pe uški kanonik Andrija, senjski kapetan Govan,i ban Ivaniš Korvin. Spominje se da je Dijankovec imao 25 dimova.¹⁴

Ista Margareta 1500. godine dio posjeda zajedno sa dvorcem u Dijankovcu prodaje svojem bratu Matiji za 20 forinti. Ve sljede e godine dio tog posjed ponovno je prodavan, no ne znamo kome. Plemkinje Doroteja i Katarina prodaju svoju plemi ku kuriju i posjed u Dijankovcu plemenitom literatu Stjepanu iz Križevaca.

Godine 1507. Dijankovec se spominje u jednoj žalbi Grgura i Dionizija iz Dijankovca Hrvatskom saboru protiv Jurja Prebendari a iz Bojnikovca koji nisu pla ali porez za uživanje vinograda u Dijankovcu.¹⁵

Godine 1507. u popisu dimova u kotaru plemi kog suca Mihajla Garazde u Križeva koj županiji spominje se da ima 22 dima.¹⁶

Plemi ki sudac Križeva ke županije zabranjuje 1508. godine plemi ima i kmetovima graditi zapo etu cestu na zemljištu i livadama u Dijankovcu, po odredbi zagreba kog biskupa Luke i to na zahtjev plemi a literata Stjepana, a u ime Dionizija Folkusa, Matije, Ivana i Stjepana Hardi , Grgura i Mihajla Oderjanovi iz Dijankovca.¹⁷

O Dijankovcu saznajemo i u 1517. godini iz jedne nagodbe u sporu izme u Dijankov ana plemkinje Doroteje s jedne, te Matije Her i a s druge strane. Križeva ka županija sre ivala je 1523. godine posjedovne sporove u Dijankovcu.¹⁸

U popisu dimova za kraljevski porez od 50 dinara u kotaru plemi kog suca Mihajla od Tomadoša iz 1517. i 1520. godine spominje se Dijankovec. Iste godine u popisu poreza plemi kog suca Jurja Mikulauši a tako er se spominje Dijankovec.¹⁹

Sve enik Grgur vodio je spor protiv predijalca Nikole Baša koji je provalio u njegovu kuriju u Dijankovcu. Doroteja, udovica literata Stjepana, prodala je posjed u Dijankovcu sve eniku Grguru Folkosu, dok iste godine sve enik Folkos vodi spor protiv sve enika Martina i njegova ro aka zlatara Ivana.²⁰

Po odredbi cara Maksimilijana II. 1568. izvršena je dioba plemi ke kurije izme u Ivana Zakmardija,²¹ Sofije Špiškovi , udovice Jurja Zakmardija, te Nikole Benta i a.²²

U popisu doma instava, kmetova, inkvilina, plemi a armalista, predijalaca za 1598. godinu

11 Do kal, nav. dj.

12 Buturac, Regeste, str. 50. i 51.

13 Buturac, Regeste, str.52. vidi isto u ma arskim izvorima u Deszso Csanki, Levéltari Közlemények, Budumpešta 1930., sv. VIII. str. 99.

14 Josip Adam ek, Ivan Kampuš, Popisi i obra uni poreza u Hrvatskoj u XVI i XVI stolje u, Zagreb 1976. str.12. (dalje Popisi).

15 Buturac, Regeste, str. 52.-53

16 Popisi, str.31.

17 Buturac, Regeste, str.54.

18 Buturac, Regeste, str.55.

19 Popisi, str.96. i 129., Popisi, str.99

20 Buturac, Regeste, str.56.

21 Prema K. Do kalu najstariji poznati lan obitelji bio je Juraj Zakmardi koji je bio oženjen Katarinom, k erkom Ilišike iz Dijankovca. Ivan je bio zlatar i imao je dva sina: starijeg Jurja koji je oženjen Magdalenom Špi kovi i Ivana koji je nosio titulu *nobilis de Dyankowecz*, djeda nama poznatijeg Ivan Zakmardija. Sve pojedinosti o diobi posjeda Dijankovec ne znamo, no sigurno je da su Zakmardiji ve 1568. nosili titulu *totalem curiam nobitariam Dyankowecz*.

22 Buturac, Regeste, str.61.

spominju se podanici Petra Zakmardija i Mihajla Peczyeka, te Nikole Arkiya.²³ U popisu poreza za kraljevski porez od 75 dinara za 1600. godinu spominju se također podanici plemića na posjedu Dijankovec.²⁴ Godine 1614. Wolfgang Zakmardi, sin Ivana, prodao je bratu Petru i njegovoj supruzi Magdaleni Filip i sav svoj oinski i djedovski posjed Dijankovec.²⁵ Petar Zakmardi, sudac Križevačke županije ostavio je svojoj ženi 1617. sve svoje posjede u Zagorju i Dijankovcu, a djeci posjed u Volincu. Petar i Magdalena imali su više sinova i kćeri. Tako npr. znamo da je Ana bila udata za Petra Baxaya koji je svojemu svaku Ivanu Zakmardiju ostavio sav posjed u Brckovini.²⁶ Plemić Stjepan Ljubić 1627. godine daje svoj posjed u Dijankovcu u zalog Franji, Martinu i Nikoli Kolariću za 20 forinti, a tim novcem je od Turaka otkupio svoju majku i šogoricu.²⁷ Već dio Dijankovca dolazi u vlasništvo Zakmardijevih 1632. godine. Naime, te godine palatin Nikola Esterhazy darovao Ivanu Zakmardiju i njegovoj braći posjede Folkuševinu i Diankovšinu u Dijankovcu. Ovo je isto svojim svjedocima i godine potvrdio Zagrebački kaptol.²⁸ Iste, 1632., godine izradio je Ivan Zakmardi jednu zamjenu dobara u ime obitelji Zakmardi. Obitelji Soka je dao cijeli posjedovni dio, svoj i svoje braće, u Sudovcu i Kapeli, a obitelj Soka je njemu, njegovoj braći i sestrama prepustila cijeli svoj dio na Folkuševini i Diankovšini na posjedu Dijankovec.²⁹ Dijankovec se spominje i u jednoj podjeli posjeda obitelji Bošnjak 1633. godine.³⁰

Zbog ovoga posjeda došlo je do spora sa familijom Harića. Spor je riješen nagodbom s Jurjem Harićem, župnikom u Gradecu, koji se istovremeno 1633. sporazumio s Andrijom i Stanislavom Harićem te Petrom Štefojem, koji su

mu dragovoljno ustupili zemlju. Braća i sestre Zakmardi i dalje su širili svoj posjed na području Dijankovca. Ivan Zakmardi dobio je posjed svoje sestre Eve Zakmardi koja je bila udata za Jurja Petrievića. Pošto je Ivan posudio 40 forinti Petrieviću, uzeo je sestričin dio kao zalog 1636. godine.³¹

Godine 1639. azmanski kaptol je potvrdio povelju kralja Ferdinanda III. kojom daruje dva vinograda i zemlju u Dijankovcu Jurju Malko u i Jurju Kalmandyju. Istovremeno Juraj Kalmandy sa svojom ženom Anom dariva Ivanu Zakmardiju jedno jutro povrtnjaka, oranicu, livadu i kmetijski mlin na potoku Kamešnici. Iste godine Zakmardiji su dobili još dva posjeda. Mihael Zakmardi dobio je vinograd od Stjepana Ljubića, a Ivan Zakmardi dobio je posjed od plemkinje Jelene Hrvoj. Zatim je te iste godine Ivan Zakmardi pridržao pravo nasljedstva sebi, svojoj braći i sestrama ukoliko Mihael Folkus umre bez nasljednika. M. Folkus je u posjed došao tako što mu ga je darovao Nikola Esterhazy 1639. godine, daruju i mu pri tom i plemiću kuriju u Dijankovcu. Prigodom uvoda u posjed susjedi traže potvrdu svojih posjeda od Jurja Harića³² i Ivana Zakmardija.³³

U 17. stoljeće u javljaju se obitelji Drukević, Horvat-Voćić, Kalmady-Sebastijan, Ljubić, Petriević, Picig, Radaković, Svilović, Štefoji-Zamlek. Neki od posjeda nazivaju se prema njihovim prezimenima. Ovdje ćemo donijeti stanje na jednom posjedu obitelji Harića iz 1661. godine. Obitelj Harića imala je u Dijankovcu kuriju s dvorištem i gospodarskim zgradama, na površini od jednog hektara, a susjedi su im bili obitelj Žemljek. Obitelj Harića imala je posjede na

23 Popisi, str.454 i 455

24 Popisi, str.576.

25 K. Do kal, Pavlinski samostani, rukopis Nadbiskupski arhiv u Zagrebu

26 Do kal, nav. dj.

27 Buturac, Regeste, str.66.

28 Buturac, Regeste, str.67. vidi isto Ivan Pekli, Kulturna i prosvjetna djelatnost pavlina s posebnim osvrtom na Križevce, Croatica Christiana Periodica XXIX/1995. br.35. str.66.

29 Do kal, nav.dj.

30 Buturac, Regeste, str.67.

31 Do kal, nav.dj.

32 Juraj Harić je rodom bio iz Dijankovca u župi Sveti Petar Orehovec. Kanonikom ga je imenovao 1637. godine biskup Vinković, kojem je to bilo prvo imenovanje zagrebačkog kanonika. Juraj Harić bio je 1648. azmanski, 1650. kalnički, 1653. vrbovečki arhiđakon, a 1640. je perfektni sjemeništa. Godine 1641. bio je izabran za bolonjskog rektora, kamo nakon trokratne opomene nije htio poći, stoga ga je Kaptol isključio iz ovog društva na tri godine i jedan dan, s napomenom da ako u to vrijeme ne bi dolazio u kor da mu se ta kazna od onoga dana kad izostane ponovno imara unati. Dana 12. V. 1642. kazna mu je bila oprostena. Godine 1642. i 1647. bio je petrovaradinski špan, godine 1643. sisački špan, 1644. nadzornik šuma, 1644. i 1646. perfektni vinograda, 1645. toplički špan, 1648. dekan. Postoje dva podatka: Tkalčić piše da je dao nainiti oltar Presvetoga Trojstva, Do kal se me utim priklanja mišljenju Kovačevića da je dao nainiti oltar Sv. Križa koji je 1646. uništen, kad se srušio crkveni svod. To je potvrdio i sam Tkalčić (Tkalčić, Prvostolna crkva) Umro je dana 16. X 1669. Oporukom je ostavio Kaptolu 100 forinti, a prebendu Saboru 150 forinti. Sahranjen je uz oltar Sv. Križa sa strane Evanđelja te je imao nadgrobni spomenik s uklesanim njegovim kipom. Ostavina mu je iznosila 2704 forinte te je razdijeljena većinom u pobožne svrhe teroćima. Svoj kupljeni vinograd Bublek pripojio prediju Vrapčiće. Iz oporuke se razabire da je bio rodom iz Dijankovca u župi Sv. Petar Orehovec, gdje je bio posjed Gašpara Orehowzyja, imenom Gušterovec. Ondašnjoj kapeli Sv. Antuna, kod koje su mu bili sahranjeni roditelji i braća, ostavio je za popravak 80 forinti. (Ljudevit Ivanović, Popis kanonika. Nadbiskupski arhiv Zagreb).

33 Buturac, Regeste, str.68.

sljede im mjestima: na Zekladnjaku, Vinogradnici, posjede Derde (kupili pavlini), Vrušice u Dijankovcu (koje su dali Ivanu Zakmardiju, kasnije je sve pripalo pavlinima), *Na pogorelinah*, Pušak (koji je dio kupio Martin Vrak), *Vu Jürtü* (koji su baštinici Stjepana Hara i prodali pavlinima), *Vu Kamešnici* (koju je kupio Grgur Druk evi), zatim u Kamešnici (ovaj je posjed bio kraj mlina Andrija Kemenovića, a kupili su ga Andrija i Grgur Druk evi), pa *Pod Zevrtjem* (kupio Grgur Druk evi). Na brdu Dijankovčina imala je obitelj Hara jedan vinograd, a zajedničku šumu na posjedu Dijankovec.³⁴

Godine 1640. Juraj i Mihael Arky iz Erdovca prepustili su Ivanu Zakmardiju cijeli posjedovni dio obitelji Bošnjak u Folkuševini na posjedu Dijankovac. Iste godine dao je plemi Stanislav Hara Mihaelu Zakmardiju posjed u Dijankovcu. Ivan Zakmardi je 1640. sklopio zamjenski ugovor sa Jurjem Malkoem i Jurjem Kalmandyjem. Ova dvojica dala su dva cijela kmetska selišta na posjedu Štrucljevo, cjeli posjed Jurja i Ane Malkotevo njak na posjedu Dijankovec, a za uzvrat Zakmardi je njima dao kmetsko selište Mrzlo polje. Sli no je iste godine uinio i Mihael Zakmardi koji se mijenjao s Mihaelom Vrakom i dobio jednu livadu i zamljište u Dijankovcu.³⁵

Eva Zakmardi, žena Jurja Petri evića, dala je 1641. godine Mihajlu Zakmardiju svoj posjed u Dijankovcu u zamjenu za šumu i zemljište u Brckovini.³⁶ Plemi i Lonček (Martin, Doroteja, Margareta) darovali su 1641. godine Jurju Zakmardiju oranicu na posjedu Dijankovec. Iste godine plemi Mihael Folkus poklonio je Ivanu Zakmardiju etiri jutra oranice i jednu livadu sve na posjedu Dijankovec. Isto tako (1641.) plemkinja Katarina Odarjan poklonila je oranice Ivanu Zakmardiju. Sljede e godine 1642. Helena Bošnjak i Petar Vuk poklanjaju tako er posjed Mihajlu Zakmardiju. Stjepan Hara 1642. ustupio je plemi kom sucu Mihaelu Zakmardiju malu kr evinu u Folkuševšini na posjedu Dijankovec. Tako er su plemi i (1642.) Kemenovi, Stjepan Hara, Juraj Antol i, Ivan i Andrija Tomšić i Bartol Jahli darovali jednu oranicu Mihaelu Zakmardiju.

Sljede e godine (1643.) Mihael Zakmardi je dobio jednu livadu pošto mu Petar Radaković nije vratio dug. Iste je godine Matija Ljubreški prodao

Mihaelu Zakmardiju cijeli materinji posjed svoje supruge Eve Svili i. Tako er mu je plemkinja Barbara Perc darovala cijeli svoj materinji dio na posjedu Dijankovec. Još je te godine Mihael Zakmardi kupio od plemića Stjepana Ljubića jednu oranicu.

Godine 1644. Eva Svili i prodala je Mihaelu i Jurju Zakmardiju svoju trećinu posjeda u Dijankovcu. Ugovor je sklopljen pred banom Ivanom Draškovićem. I sljede e godine 1645. Zakmardiji šire svoj posjed jer je Mihael kupio posjed od Mihaela Štefovića. Šire i svoje posjede Mihael je sljede e godine kupio posjed od Stjepana Valentekovića a te je uinio dvije zamjene s Ivanom Druk evićem i sa Stjepanom Štefovićem.

Na sljede e spominjanje posjeda Dijankovec nailazimo tako er pri okrupnjivanju posjeda Zakmardijevih. Naime 1649. godine Juraj Zenik ustupio je svoj vinograd Jurju Zakmardiju. Sljede e pak godine 1650., prodao je plemić Martin Vrak jednu oranicu Jurju Zakmardiju.

Godine 1651. Juraj Zakmardi još je više pove ao svoj posjed. Tako je, otplativši dug Petra Radakovića, dobio dvije livade, a nešto kasnije je ovaj cijeli svoj posjed prodao Zakmardiju. Juraj i njegov sin Nikola Kalmandy založili su svoj posjed Jurju Zakmardiju. Tako er je iste godine plemić Nikola Ljubić prodao cijeli svoj posjed u Dijankovcu Jurju Zakmardiju. Ovo je kasnije sve potvr eno pred sucem Križevičke županije kada je vlasnik postao Ivan Zakmardi.

Ana Hara je ustupila jednu oranicu Juraju Zakmardiju 1652. godine. Te je godine posjed Juraju Zakmardija u Dijankovcu i te kako pove an: Matija Kranjec založio mu je svoje imanje; Petar Vrak mu je prodao komad oranice, Mihael Radaković prodao mu je cijeli posjedovni dio svoje majke; Ana Mavrović prodala mu je cijeli svoj posjed, plemić Marko Hara prodao mu je jednu etvrtinu jutra svoje oranice, a Jelena Horvat prodala mu je 1653. jedno jutro oranice u Dijankovcu. Tako er godine 1654. Juraj Zakmardi kupuje od plemkinje Barbare Radaković cijeli njezin posjedovni dio. Jurjev posjed je pripao Ivanu Zakmardiju, a poslije njegove smrti pavlinima. Svoj posjed je Juraj Zakmardi pove avao i sljede ih godina: tako je 1655. kupio jednu malu oranicu od Stjepana Štefovića, te jednu oranicu od Mije Kolarića; godine 1656. Juraj Zakmardi je dobio

34 Do kal, nav.dj.

35 Do kal, nav.dj.

36 Buturac, Regeste . str.70.

tjednu rabotu jednog kmeta na osnovi zaloga; iste godine je od zaloga Mihaela Gudi a dobio jednu etvrtinu oranice Har evš ine na posjedu Dijankovec; potom su mu plemkinje Katarina i Margareta Pti ar prodale svoj materinski dio.³⁷

Godine 1657. podžupan Križeva ke županije i generalni vikar Zagreba ke biskupije oporukom ostavlja svoj posjed Dijankovec svojoj ženi Peservari i varaždinskom sjemeništu.³⁸ Nakon ove oporuke Juraj e još neko vrijeme nastaviti skupljati posjede u Dijankovcu. Tako mu je obitelj Har a (Ivan, Petar, Marko, Stanislav) 1658. godine poklonila vinograd i dio šume. Sljede e 1659. godine založio je plemi Petar Vr ak jednu svoju oranicu Jurju Zakmardiju. Godine 1660. plemi i Petar i Andrija Kemenovi prodali su jednu svoju oranicu, a 1662. Blaž Har a založio mu je jednu svoju oranicu.

Posjede je dalje nastavio skupljati Ivan Zakmardi koji je naslijedio sve posjede od Jurja, tj. od njegove žene: 1665. kupio je posjed od Sofije Hrg, iste godine mu je Kristina Filipovi ustupila svoj posjedovni dio na posjedu Dijankovec. Ivan Zakmardi 1665. obnavlja stare darovne ugovore svoje bra e Mihaela i Jurja pa, ako je potrebno, on i nadopla uje kako bi pavlinima mogao ostaviti isti posjed. Pošto se samostan ve osnovao, Ivan u tome žuri.

Ivan Zakmardi je svojom zakladom pred azmanskim kaptolom 27. kolovoza 1666. osnovao pavlinski samostan. Ivan Zakmardi je samostanu ostavio cijeli svoj posjed u Dijankovcu zajedno s kurijom, koja je na po etku služila kao rezidencija. Tako su pavlini dobili ne samo djedovski i o inski posjed nego i sve ono što su bra a Mihael, Juraj i Ivan stekli od 1627. do 1666. godine.³⁹

Prema dogovoru izme u Ivana Zakmardija i Martina Borkovi a, generalnog vikara reda, pavlini pod vodstvom Jakoba Obostrenca⁴⁰ dolaze u

Dijankovec pošto Makarova ku a još nije bila gotova.

Ivan Zakmardi 1666. piše nekoliko pisama Jakobu Obostrencu superioru, rezidencije u Dijankovcu, glede nekih posjeda, Makarove ku e i drugih stvari u vezi sa dolaskom pavlina u Križevce. Iste je godine Jakob Obostrenec izvršio zamjenu zemljišta s Petrom Vr ak u Dijankovcu. Sljede e 1667. godine Petar Vr ek zalaže svoju oranicu prioru Obostrencu. Protiv priora Obostrenca napisana je i sudska opomena glede otpuštanja podložnika u Špirancu.⁴¹ Godine 1667. plemi Matija Piczigh (Picig) prodao je jedno jutro oranice pavlinskom samostanu.

Godine 1669. morao je dijankove ki prior braniti prava samostana. Te godine kmetovi plemkinje Jelene Orehove ki otjerali su kobilu sa ždrebetom pavlinima, spor je završio nagodbom pred podžupanom. U ovoj ispravi pavlinska rezidencija se više ne spominje u Dijankovcu nego u Križevcima te je jasno da su se pavlini preselili u Križevce.⁴²

Sljede e spominjanje Dijankovca nalazimo u sudskim sporovima koji se vode izme u križeva kih pavlina i plemi a. Tako je 1672. godine izbio spor jer su plemi i pokosili proso na imanju Dijankovec, a 1675. su im plemi i Franjo i Petar Arky oteli zemlju u Dijankovcu.⁴³

Godine 1678. došlo je do jednog spora izme u Isusova kog kolegija u Varaždinu i pavlinskog samostana oko naplate 12 forinti za jednoga vola Jurja Jaklinvi a. Spor je završio na sudu a isusovci su vratili tih 12 forinti.

Pavlini i dalje nastavljaju s okrupnjivanjem zemljišta u Dijankovcu. Tako im je 1682. godine Martin Folkus dao u najam oranice na 6 godina, iste godine založio je Ivan Kolari vinogradarsko tlo pavlinskoj rezidenciji u Križevcima, Mihael Kemenovi tako er zalaže jedno zemljište.⁴⁴

37 Do kal, nav.dj.

38 Buturac, Regesta, str.73

39 Do kal, nav.dj.

40 Jakob Obostrenac, rodom iz Križevaca. Redovni ke zavjete je položio u Lepoglavi godine 1645. Filozofiju je završio u Be kom Novom Mjestu, a teologiju u Trnavi, glasovitoj akademiji otaca Isusovaca, gdje je stekao i doktorat teologije. Uredno je vršio mnoge odli ne službe. Kada je studij filozofije preseljen iz Be kog Novog Mjesta u Lepoglavu, on je prvi dobio katedru i dostojno je vršio službu profesora. Mada nije nikada predavao teologiju, posjedovao je izvanredno znanje bogoslovlja. General Ivan Kery piše o njemu: *In philosophicarum et theologiarum scientiarum palaestru omnium consecutus est apicem*. Kada je osnovan novi samostan u Olimlju, Obostrenac postade, odlukom generala kapitula 1663., prvi prior samostana u Olimlju. A kada je Ivan Zkmardi osnovao samostan Svete Ane u Križevcima, postao je Obostrenac prvi prior križeva ki i to u Dijankovcu. Umro je 3. travnja 1669. u dobi od 44 godine u akovcu. (Nadbiskupski arhiv Zagreb, Ostavština Do kal, Životopisni podaci o pavlinima)

41 Buturac, Rageste, str.75.

42 Do kal, nav.dj

43 Buturac, Regeste, str.77. vidi isto K. Do kal, Pavlinski samostani, rukopis Nadbiskupski arhiv u Zagrebu

44 Do kal, nav.dj.

Godine 1686. pavlini su u Dijankovcu kupili nekoliko posjeda: od Andrije Vuka i Jurja Hrga kupili su vinograd na brijegu Dijankove ke gorice; od Grgura Vr eka kupili su oranicu; od Grgura, Ivana i Martina Zamleka i Grgura Druk evi a dva jutra zemlje u Kamešnici.⁴⁵ Dijankovec se spominje 1692. u jednom sporu protiv Franje Fodroczya koji je pavlinima oteo vola.⁴⁶

Godine 1702. pavlini su kupili jedno jutro zemlje u Dijankovcu od Jurja Lonceka. Pavlini su imali 1709. godine problema s odbjeglih kmetovima koji su pobjegli na Grga evo imanje. Sud je vratio kmetove, a Grga a opomenuo.⁴⁷ Sljede e spominjanje Dijankovca u pavlinskim vrelima nalazimo te 1714. kada su izvršili zamjenu zemlje s Anom Kemenovi , koja im je dala zemlju u Dijankovcu za zemlju u Donjem gradu (Križevci).⁴⁸ Godine 1722. prepustio je Josip Šibinski, plemi ki sudac Križeva ke županije, pavlinskom samostanu pola jutra oranice u Dijankovcu.⁴⁹

Godine 1723. Mihael Mekovec ukrao je obru s mlina u Dijankovcu koji je nakon istrage vra en.⁵⁰ Pavlini su 1726. uredili odnose sa svojim dužnicima vjerojatno na posjedu Dijankovec koji su im umjesto novaca dali radnu ili naturalnu rentu. Tako je Stjepan Druk evi mjese no dao dva radnika, Stjepan i Blaž Bedoi dali su umjesto novac jednog težaka mjese no, Matija Štefanec tako er jednog težaka; Pavao Druk evi dao je šumu u Lihozkama, Nikola Žemljak dao je jednu esticu zemlje, Juraj Loncek tako er je dao jednu esticu kraj potoka Kamešnica pavlinskom samostanu. Na isti na in su pavlini 1729. godine naplatili dug od Matije Bedovi a i Jurja Ivanušca.⁵¹ Matija Trehay, mlinar iz Guš erovca, predao je 1729. svoj vinograd s klijeti i prešom u Dijankovcu križeva kim pavlinima kako bi služili mise za pokoj duše njegovoj ženi Katarini. Pavlini su 1741. godine iznajmili 12 jutara zemlje Ivanu i Matiji Marjevi .⁵² Iste godine Juraj Hrg i Blaž Mari i i Stanislav

Kešer založili su zemlju na 40 godina pavlinskom samostanu.

Pavlini su dobili još neke posjede za zalog: 1743. dobili su u zalog oranice od Tome Crn i a; a 1749. od Marijana i Ane Bedkovi .⁵³

Zadnje spominjanje Dijankovca u pavlinskim vrelima, prije ukidanja pavlinskog reda 1786., nalazimo u jednom sudskom sporu 1856. godine izme u njih te Baltazara i Terezije Magdaleni oko mlina na potoku Kamešnica.⁵⁴

Kao što smo ve ranije spomenuli, dio posjeda u Dijankovcu imala je familija Zakmardi. Sama obitelj vjerojatno je porijeklom iz Ugarske (Ma arske). Prvi Zakmardi koji se spominje u pavlinskim ispravama bio je Juraj Zakmardi koji je bio zlatar u Križevcima. Juraj je bio oženjen Katarinom i imali su dva sina: Jurja i Ivana. Ivan je djed slavnog protonotara Ivana Zakmardija Dijankove koga.⁵⁵ Taj Ivan bio je oženjen Magdalenom Filip i te je prvi nosio plemi ki naslov *de Diankovez*. Ve u ispravi iz 1606. godine spominje se ovaj plemi ki naslov: *Anno 1606. Resuscitatoriae Sedis Judiciariae Cottus Varasdienen sis in causa Stephani, Petri, et Wolfgangi Zakmardy de Diankovcz ...*⁵⁶ Dakle, Ivanov sin Petar (sudac Križeva ke županije) imao je mnogo djece od kojih je najslavniji ve spomenuti Ivan. Ve 1598. godine se spominje da je Petar plemi i biskupov predijalist u selu Drašicama Križeva ke županije. Petar je postao sucem Križeva ke županije negdje oko 1600. godine. Godine 1617. napisao je oporuku kojom je prili no veliki posjed u Dijankovcu, Repincu i okolici Križevaca ostavio svojoj ženi i djeci. Osim ve spomenutog Ivana spominju se uro Zakmardi, kasnije bilježnik i podžupan Križeva ke županije, te Mihael, sudac Križeva ke županije. Ivanov otac kupio je od svog brata njegov dio posjeda u

45 Buturac, Regeste, str.78.-79; Do kal, nav.dj.

46 Buturac, Regeste, str.80.

47 Do kal, nav.dj.

48 Buturac, Regeste, str.84

49 Do kal, nav.dj.

50 Buturac, Regeste, str. 85

51 Do kal, nav.dj.

52 Buturac, Regeste, str. 86, 88

53 Do kal, nav.dj.

54 Buturac, Regeste, str.92.

55 Ivan Zakmardi Dijankove ki ro en je vjerojatno u Križevcima ili na imanju Dijankovec u Banskoj Bistrici (Slova ka) 25. IV. 1667. godine. Školovao se kod isusovaca u Zagrebu i Olomoucu. Bio je odvjetnik Zagreba ke biskupije, plemi ki sudac u Križeva koj županiji (1632.-1636.), bilježnik Varaždinske županije i vrhovni poreznik (1640.-49.) Od 1642. redovito je biran za nuncija (poslanika) Hrvatskog sabora u Ugarski sabor. Godine 1644. izabran je za protonotara Hrvatskog kraljevstva. Bio je podžupan Varaždinske županije 1662.-67. Godine 1666. imenovan je kraljevskim namjesnikom u sudskom poslovima, iste godine dobio je i barunsku titulu. Kao lan komisije Hrvatskog sabora (1641.), koja je trebala popisati sve privilegije Hrvatskog kraljevstva, udario je temelj Hrvatskom državnom arhivu. Na njegov poticaj skupljene su i pohranjene isprave i privilegije Hrvatskog kraljevstva u tzv. Škrinju privilegija. Pisac je i nekoliko djela *Apologija comitis Erdödy* i pjesme *Illa ego Sclavonia* u kojoj isti e zasebnost Hrvatske u odnosu na Ugarsku.

56 Kamil Do kal, Gra a za povijest pavlinskih samostana u Hrvatskoj (I-III), Arhiv HAZU XVI-29, br.6

Dijankovcu.⁵⁷ Ina e 1630. došlo je do spora izme u obitelji Zakmardi i Har a iz Dijankovca oko nekog posjeda u Sudovcu.⁵⁸ Ivan Zakmardi je, pošto nije imao potomaka, ostavio svoj posjed i kuriju Diankovec sa svim pripadnostima pavlinskom redu koji su tamo uredili svoju kuriju i postavili svojeg superiora koji je nadzirao ovaj posjed.⁵⁹

Godina	Broj stanovnika
1857.	340
1869.	360
1880.	355
1890.	394
1900.	406
1910.	372
1921.	366
1931.	379
1948.	351
1953.	344
1961.	309
1971.	303
1981.	247
1991.	230
2001.	204

Ivan Zakmardi je odluo, kao što smo ve naveli, dovesti pavline u Križevce. To je bilo povjereno generalnom vikaru reda Martinu Borkovi u. Potpriorom je imenovan ve navedeni Jakob Obostrenec. U prvo vrijeme redovnici su se nastanili u kaštelu Dijankovec, dok nije biskup Petar Petre i 20. travnja 1667. odobrio osnivanje samostana u Križevcima.⁶⁰

ku ni broj	Vlasnik
1	Püspök Josip ⁶²
5	Zadruga Kemenovi ⁶³
6	Zadruga Kemenovi (1898. izvršena dioba)
7	Kemenovi Stjepan ⁶⁴
8	Har a Šimun (1896. naslijedio Šimuna Har u)
9	Har a Vid
10	Har a Miško, Har a Imbro, Juršeti Jana i Juršeti Jalža (obje udate za dva brata Har e)
11	Klepec Ivan Prvi teret je upisan ve 1889. te je o ito da je vlasnik bio i ranije u posjedu
12	Har a Imbro Har a Martin
13	Har a Ljudevit
14 ⁶⁵	Druk evi Mato, Kemenovi Jalža Drugi vlasnici, ali samo zemljišta su Har a Terezija, Har a Gilička, Har a Lovro, Radakovi Josip, Radakovi Bara, Radakovi Jalža, Juršeti Josip
15 ⁶⁶	Štefoi Jana, Štefoi Mate, Štefoi Stjepan Vlasnici zemljišta su još: Štefoi Josip, Štefoi uro, Štefoi Pavao, Štefoi Ivan, Štefoi Luka, Štefoi Jela, Druk evi Dora
16	Gudi Pavao i Magda
17	Gudi Luka
18	Drug evi Luka i Vilhemina
21	Druk evi Dora i Bara
22	Šipuši Ivan
24 ⁶⁷	Har a zadruga (1905. razvrgavanje)
25	Druk evi Ivan
26 ⁶⁸	Druk evi Mara i Imbro
27	Drk evi Blaž
28	Drk evi zadruga (1898. razvrgavanje zajednice)
30	Dijaneš Dragutin
31	Dijaneš Valek
33	Juršeti Mato i Mal ika
34	Juršeti Blaž
35	Juršeti Luka
36	Druk evi zadruga (podijeljena 1898.)
37, 38, 39 ⁶⁹	Druk evi zadruga
40, 41	Druk evi zadruga
43	Dijaneš uro

59 Karlo Horvat, Ivan Zakmardi, protunotar hrvatskog kraljevstva, Zagreb 1905.

58 Do kal, nav.dj.

59 Do kal, nav.dj.

60 Cvitanovi , Pavlinski samostani crkva Svete Ane, *Križevci grad i okolica*, Zagreb 1993. str.159.

61 Vlasnici su uglavnom posjedovali samo ku u s oku nicom; u slu aju kada je vlasnik posjedovao i druga zemljišta, to je istaknuto u odgovaraju u bilješci.

62 Pod ku ni br. 1 je naknadno 1930. g. upisan Radmani Miško, a 1957. Radmani Dragutin.

63 Godine 1898. izvršena je dioba ove zadruge na 14 razli itih posjeda, no zadrugi su još pripadale 32 estice.

64 1898. podijeljeno ostavinskom raspravom na 4 jednaka dijela

65 ku a sa zemljištem s 43 razli ite estice

66 ku a sa zemljištem s 29 estica

67 ku a sa zemljištem, livadama, oranicama i vo njacima

68 ku a sa zemljištem i pašnjaci

69 ku a sa zemljištem i posjed

44	Druk evi Imbro
45	Juršeti Franca
46,47	Juršeti zadruga (podijeljena 1898.)
48	Juršeti zadruga (podijeljena 1898.)
49	Juršeti Ladislav
50	Juršeti Luka
52	Har a Tomo
53	Har a Andro
54	Har a Joso
55	Druk evi zadruga (podijeljena 1898.)
56	Har a Marko i Magdalena
57	Druk evi Andro

Summary

The Estate of Dijankovec from the 14th to the End of the 18th Century

Key words: Dijankovec, Zakmardi, Paulites

The article offers an overview on the owners of the estate Dijankovec from the beginning of the 14th century until the year 1800. As time passed, various owners exchanged in this region. But the most significant owners were the Zakmardi family, who came into the property of Dijankovec by the Mid-16th century. Ivan Zakmardi is the most respected member of this family, a protonotar of the Croatian Kingdom. As he had no descendants, he donated the estate to the Pauline Order in 1665. The Paulites held their residence there from the beginning, before they moved to Križevci. The Paulites improved the estate even more and extended it. With the abolition of the Pauline Order by the emperor Joseph II, the Paulites slowly lose the estate of Dijankovec, which is then acquired by other Croatian aristocrat families. (Translated by Marina Bertovic).